

A 1785/vækst

Behandles i Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Udvalget for Vækst og Udvikling i Nordens betænkning over

**Medlemsforslag
om pilotuddannelser****Forslag**

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at

Nordisk Råd ikke foretager sig yderligere i anledning af Medlemsforslag A 1785/vækst.

Baggrund

Nordisk frihet hade inkommit med ett nytt medlemsförslag, som handlade om olikheten i villkor för pilotutbildningar i Norden och behovet av att hitta gemensamma nordiska modeller för dessa för att säkerställa såväl kvaliteten på utbildningarna som utbudet av piloter i framtiden.

Man föreslog i medlemsförslaget att:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

at gennemføre en analyse af udbud og efterspørgsel på piloter blandt nordiske luftfartsselskaber nu og i de kommende år

at tage initiativ til en dialog med de nordiske lande for at udvikle fælles standarder for pilotuddannelser, adgang til pilotuddannelser og finansieringsmuligheder, som sidestiller pilotuddannelser med andre uddannelser med åben og generel adgang som fx nordiske erhvervs- og universitetsuddannelser

Nedan följer förslagets argumentation.

Der er i de nordiske lande meget store forskelle på mulighederne for at blive uddannet pilot. Vores undersøgelser viser, at forskellene er både på antal optagne piloter, adgang til pilotuddannelser og adgang til statslig finansiering eller statsgaranterede lån til finansiering af pilotuddannelser.

I Grønland får de pilotelever, man finder egnet, betalt halvdelen af sin uddannelse. Dette for at sikre, at piloterne som flyver til og i Grønland primært er grønlandere. Det viser sig dog at flere piloter på Grønland er svenske elitepiloter, blandt andet

fordi man i Sverige har en ordning, hvor staten hvert år betaler for 2 x 20 af de bedst egnede pilotelever. Derudover kan andre også søge uddannelse i Sverige, og her kan man låne de første 250.000SEK på statsgaranterede lån.

I de andre nordiske lande er pilotuddannelsen primært tilgængelig for den rige families søn eller datter, da prisen på en pilotuddannelse på omkring 800.000DKK gør, at det kun er meget få, og typisk de meget velhavende, som har den mulighed. Med andre ord er sorteringen ikke efter kvalifikationer og evner, men efter størrelsen på personens eller familiens pengepung.

Samtidig står de nordiske luftfartsselskaber i en situation, hvor de om meget kort tid kommer til at stå og mangle piloter. Alene i Danmark vil der i det næste års tid mangle ca. 100 piloter. Denne situation er ikke holdbar, og derfor bør de nordiske lande koordinere nordiske uddannelser, finansierings- og lånemuligheder til pilotuddannelserne, således at vi kan sørge for at der uddannes nok piloter til hvert enkelt lands behov. Dette skal selvfølgelig gøres i tæt koordination med de nordiske luftfartsselskaber, som i dag udgør en stor og vigtig del af den nordiske infrastruktur.

Nordisk Frihed mener at dette er et vigtigt problem at tage op, da det samtidig viser sig, at mange af de elever, der selv betaler for uddannelsen, i bund og grund ikke er kvalificerede nok og derfor ikke burde optages. Men da skolerne, som udbyder pilotuddannelser, har et stærkt incitament til at optage så mange elever som muligt, da de lever af indtægterne, er de ikke så nøje med udvælgelsen af aspiranter, hvilket så også medfølger at vi får piloter, der ikke er dygtige nok. Og her er det vigtigt at understrege, at de uddannede piloter nok kan finde ud af at flyve, men at vi alle sætter høje krav til piloternes dygtighed. For ville vi lade os operere af en kirurg, der ikke er top-kvalificeret og som ikke har gennemgået den bedste uddannelse og de største test? Hvorfor skal vi så flyve med piloter, der ikke er 100 procent dygtige nok.

I bund og grund handler det om sikkerhed og menneskeliv, for hvert år lægger næsten fire milliarder flypassagerer deres liv i piloternes hænder, og de næste 18 år forventes antallet at fordobles fra næsten fire til 7,8 milliarder i 2036.

Derfor mener Nordisk Frihed at alle de nordiske lande bør indgå en aftale, hvor man ensarter uddannelsessystemerne til pilotuddannelserne, og hvor man sikrer at der uddannes nok elever til at møde de nordiske flyselskabers efterspørgsel. De nordiske lande bør også sikre, at pilotuddannelserne bliver tilgængelige for de bedst egnede og mest kvalificerede, enten ved at ligestille pilotuddannelsen med andre erhvervs- og universitetsuddannelser, eller i det mindste sikre at der kan stilles statsgaranterede lån med lav rente til rådighed for de, der har evnerne og ønsket om at blive pilot

Udvalgets synspunkter

Efter en presentation av förslaget på Utskottets för Tillväxt och Utveckling utskottsmöte i januari 2019, följde en diskussion där bland annat följande synpunkter framfördes: Utvecklingen visar att allt färre piloter kommer att behövas i framtiden, dels på grund av AI-utvecklingen, dels för att många väljer bort yrket av arbetsmiljöskäl.

Samtidigt ökar flygandet totalt, och mänskliga piloter kan behövas oavsett, dels för att passagerarna önskar det, men även för att främmande makt kan störa/hacka flygplans datorsystem. Är inte pilotmarknaden global? Jo, men i vissa situationer kan "lokalkännedom" vara en fördel under svåra väderförhållanden (t.ex. på Grönland). Från norsk sida invändes också mot medlemsförslagets påstående om att endast rika människors barn har råd med pilotutbildningar. Statens Lånekasse ger lån för sådan utbildning för den som vill.

Utskottsordföranden föreslog att utskottet skulle votera över huruvida man skulle arbeta vidare med förslaget eller inte. Utfallet blev att endast Nordisk Frihet (2) stödde förslaget, medan övriga röstade emot (15). Ingen reserverade sig mot beslutet.

Reykjavik, den 22 januari 2019

Arman Teimouri (L)
Arto Pirttilathi (cent)
Freddy André Øvstegård (SV)
Helge André Njåstad (FrP)
Henrik Brodersen (DF)
Henrik Old (Jvfl.)
Juhana Vartiainen (H)
Juho Eerola (saf)
Lorena Delgado Varas (V)

Martti Talja (cent)
Mattias Karlsson (M)
Mikael Staffas (Lib)
Pyry Niemi (S)
Ruth Mari Grung (A)
Solveig Sundbø Abrahamsen (H)
Stein Erik Lauvås (A)
Tore Storehaug (KrF)